

CUPRINS

CAPITOLUL 1	
EVOLUȚIA IDEII DE EUROPĂ UNITĂ	9
CAPITOLUL 2	
INSTITUIREA COMUNITĂȚII EUROPENE A CĂRBUNELUI ȘI	
OȚELULUI.....	21
2.1. Preliminariile apariției Comunității Europene a Cărbunelui și Oțelului (CECO)	21
2.2. Structura Tratatului instituind Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului	22
2.3. Prevederi ale Tratatului instituind Comunitatea Europeană a Cărbunelui și Oțelului	23
CAPITOLUL 3	
INSTITUIREA COMUNITĂȚII ECONOMICE EUROPENE ȘI A	
COMUNITĂȚII EUROPENE A ENERGIEI ATOMICE	24
3.1. Premisele instituirii CEE și CEEA	24
3.2. Tratatul instituind Comunitatea Economică Europeană (TCEE)	27
3.2.1. Structura TCEE.....	27
3.2.2. Scopul și misiunea Comunității Economice Europene.....	28
3.3. Tratatul instituind Comunitatea Europeană a Energiei Atomice (TCEEA).....	29
3.3.1. Structura TCEEA.....	29
3.3.2. Scopul și misiunea Comunității Europene a Energiei Atomice.....	30
CAPITOLUL 4	
EVOLUȚIA COMUNITĂȚILOR EUROPENE	32
4.1. Extinderea Comunităților Europene	32
4.2. Perfecționarea instituțională	34
4.2.1. Aspecte generale.....	34
4.2.2. Tratatul de fuziune.....	36
4.2.2.1. Aspecte generale.....	36
4.2.2.2. Structura Tratatului de fuziune	37
4.2.2.3. Prevederi ale Tratatului de fuziune.....	37
4.2.3. Actul Unic European (AUE)	38
4.2.3.1. Preliminariile adoptării Actului Unic European	38
4.2.3.2. Structura Actului Unic European.....	39
4.2.3.3. Prevederile Actului Unic European	40

CAPITOLUL 5

TRATATUL DE LA MAASTRICHT	42
5.1. Preliminariile adoptării Tratatului de la Maastricht.....	42
5.2. Structura Tratatului de la Maastricht	43
5.3. Elementele de noutate introduse prin Tratatul de la Maastricht	45
5.3.1. Instituirea Uniunii Europene ca o structură bazată pe trei piloni	45
5.3.2. Prevederi instituționale	46
5.3.3. Principiul Subsidiarității	47
5.3.4. Cetățenia europeană.....	48
5.3.5. Uniunea economică și monetară.....	48
5.4. Revizuirea Tratatului de la Maastricht	49

CAPITOLUL 6

TRATATUL DE LA AMSTERDAM	50
6.1. Preliminariile adoptării Tratatului de la Amsterdam	50
6.2. Structura Tratatului de la Amsterdam	50
6.3. Reformele realizate de Tratatul de la Amsterdam	54
6.3.1. Aspecte generale.....	54
6.3.2. Modificări aduse Tratatului privind Uniunea Europeană (TUE).....	54
6.3.2.1. Reforma în cadrul Pilonului II - Politica externă și de securitate comună (PESC).....	54
6.3.2.2. Reforma în cadrul Pilonului III - Cooperarea în domeniul Justiției și Afacerilor Interne	55
6.3.3. Modificări aduse Tratatului de instituire a Comunității Europene (TCE)	55
6.3.3.1. Încorporarea unor domenii aparținând celui de-al treilea pilon al Uniunii în „pilonul comunitar”	55
6.3.3.2. Prevederi în domeniul ocupării forței de muncă și a politicii sociale.....	56
6.3.3.3. Reforma instituțiilor comunitare în perspectiva extinderii Uniunii Europene	57

CAPITOLUL 7

CARTA A DREPTURILOR FUNDAMENTALE A UNIUNII EUROPENE	59
7.1. Elaborarea și adoptarea Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene	59
7.2. Structura Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.....	60
7.3. Statutul Cartei drepturilor fundamentale a Uniunii Europene	61

CAPITOLUL 8

TRATATUL DE LA NISA	63
8.1. Elaborarea și adoptarea Tratatului de la Nisa	63
8.2. Structura Tratatului de la Nisa.....	64
8.3. Principalele modificări introduse de Tratatul de la Nisa	67
8.3.1. Reforma instituțiilor comunitare	67
8.3.1.1. Parlamentul European.....	67
8.3.1.2. Consiliul Uniunii Europene	68
8.3.1.3. Comisia Europeană.....	69
8.3.1.4. Curtea de Justiție a Comunităților Europene (CJCE)	70

8.3.1.5. Curtea de Conturi Europeană.....	70
8.3.1.6. Comitetul Economic și Social și Comitetul Regiunilor.....	70
8.3.2. Valori democratice	71

CAPITOLUL 9

TRATATUL DE INSTITUIRE A UNEI CONSTITUȚII PENTRU EUROPA72

9.1. Preliminariile adoptării Tratatului Constituțional.....	72
9.2. Structura Tratatului instituind o Constituție pentru Europa.....	75
9.3. Elementele de reformă a Uniunii Europene prevăzute de Tratatul Constituțional.....	79
9.3.1. Principiile pe care se întemeiază Uniunea Europeană	79
9.3.1.1. Valorile și obiectivele Uniunii.....	79
9.3.1.2. Competențe	80
9.3.1.3. Apartenența la Uniune	80
9.3.1.4. Actele juridice ale Uniunii.....	80
9.3.1.5. Viața democratică	81
9.3.2. Instituțiile Uniunii Europene	81
9.3.3. Procesul decizional în cadrul Uniunii Europene	84
9.4. Politicile Uniunii Europene	85

CAPITOLUL 10

TRATATUL DE ADERARE A ROMÂNIEI ȘI BULGARIEI LA UNIUNEA

EUROPEANĂ.....86

10.1. Scurt istoric al relațiilor dintre România și Uniunea Europeană	86
10.2. Negocierile de aderare a României la Uniunea Europeană	91
10.2.1. Aspecte procedurale	91
10.2.2. Evoluția negocierilor de aderare a României la Uniunea Europeană	92
10.3. Tratatul de aderare a României la Uniunea Europeană	95
10.3.1. Aspecte generale.....	95
10.3.2. Conținutul Tratatului de aderare.....	95
10.4. Efectele semnării Tratatului de aderare asupra României	100
10.5. Perioade de tranziție și derogări obținute de România în cadrul negocierilor de aderare.....	102
10.5.1. Libera circulație a persoanelor.....	103
10.5.2. Libera circulație a serviciilor	103
10.5.3. Libera circulație a capitalurilor.....	103
10.5.4. Politica în domeniul concurenței	104
10.5.4.1. Ajutorul Fiscal	104
10.5.4.2. Restructurarea sectorului siderurgic	104
10.5.5. Agricultură.....	105
10.5.5.1. Legislația în domeniul agriculturii.....	105
10.5.5.2. Legislația veterinară și fitosanitară	105
10.5.6. Politica în domeniul transporturilor.....	106
10.5.7. Impozitarea	106
10.5.8. Energia.....	107
10.5.9. Protecția mediului înconjurător	108

10.6. Eforturile depuse de România în vederea îndeplinirii angajamentelor asumate în negocierile de aderare	110
---	-----

CAPITOLUL 11

TRATATUL DE LA LISABONA	121
11.1. Preliminariile adoptării Tratatului de la Lisabona	121
11.2. Structura Tratatului de la Lisabona.....	126
11.3. Elementele de reformă introduse prin Tratatul de la Lisabona.....	130
11.3.1. Personalitatea juridică a Uniunii Europene	130
11.3.2. Carta Drepturilor Fundamentale a Uniunii Europene.....	130
11.3.3. Delimitarea competențelor între Uniunea Europeană și statele membre.....	131
11.3.3.1. Competențe exclusive ale Uniunii Europene.....	131
11.3.3.2. Competențe comune sau partajate cu statele membre	131
11.3.3.3. Competențe de sprijinire, coordonare sau completare a acțiunii statelor membre.....	132
11.3.4. Inițiativa cetățenilor	132
11.3.5. Rolul întărit acordat parlamentelor naționale	132
11.3.6. Clauza de solidaritate.....	133
11.3.7. Clauza de retragere din Uniune	133
11.3.8. Politica de vecinătate ale Uniunii	133
11.3.9. Inovații aduse în materie de politică externă și de securitate comună	134
11.3.10. Reforma instituțiilor Uniunii Europene	135
11.3.10.1. Aspecte generale.....	135
11.3.10.2. Parlamentul European.....	135
11.3.10.3. Consiliul European	136
11.3.10.4. Consiliul Uniunii Europene	136
11.3.10.5. Comisia Europeană.....	139
11.3.10.6. Curtea de Justiție a Uniunii Europene	139
11.3.10.7. Banca Centrală Europeană.....	140

CAPITOLUL 12

PERSPECTIVELE UNIUNII EUROPENE	141
12.1. Aspecte generale.....	141
12.2. Acțiuni pentru menținerea stabilității financiare și promovarea revenirii la o creștere durabilă	141
12.3. Viitoarea extindere a Uniunii Europene	143
12.3.1. Aspecte generale.....	143
12.3.2. Principalele provocări în procesul de extindere a Uniunii Europene	144
12.3.2.1. Depășirea crizei economice	144
12.3.2.2. Incluziunea socială	145
12.3.2.3. Consolidarea statului de drept și a administrației publice	145
12.3.2.4. Libertatea de exprimare și a mass-mediei	146
12.3.2.5. Reconciliere, cooperare regională și aspecte bilaterale în Balcanii de Vest	146
12.3.3. Progresele înregistrate în țările implicate în procesul de aderare la Uniunea Europeană	147

12.3.3.1. Statele candidate la aderare	147
12.3.3.2. Statele potențial candidate la aderare	151
ANEXA - EVOLUȚIA CRONOLOGICĂ A UNIUNII EUROPENE	156
BIBLIOGRAFIE	176